

Praktijknetwerk Natuurlijk Afkalven

Verslag regiobijeenkomst van Verbeterd Roodbont over het plan van aanpak

Op donderdagavond 12 december vond de eerste regiobijeenkomst van het praktijknetwerk Natuurlijk Afkalven over het plan van aanpak plaats. Het doel van het praktijknetwerk is om het draagvlak voor natuurlijk afkalven te vergroten onder fokkers van de vleesveerassen Verbeterd Roodbont en Belgisch Witblauw. Het Praktijknetwerk borduurt voort op eerdere projecten zoals het project Natuurlijke Luxe (2008-2013) en het Wetenschapswinkelproject Keizersneden bij vleesvee (2011-2013).

Omdat tijdens deze regiobijeenkomst specifiek de inhoudelijke bijdrage van het stamboek Verbeterd Roodbont voor het plan van aanpak werd besproken, waren de fokkers van Verbeterd Roodbont uitgenodigd via het stamboek. Op de bijeenkomst waren ruim 50 leden van het stamboek Verbeterd Roodbont aanwezig. Ook belanghebbenden zoals de Vleesveefederatie en overige genodigden waren aanwezig.

Introductie praktijknetwerk, Karen Eilers

Johan van der Ven (Verbeterd Roodbont) en Jan van de Wiel (Belgisch Witblauw) hebben subsidie voor het praktijknetwerk aangevraagd. Het ministerie van Economische Zaken (EZ) heeft in augustus 2013 deze subsidie toegekend. Het praktijknetwerk wil meer draagvlak creëren voor natuurlijk afkalven door het organiseren van verschillende bijeenkomsten en regiogesprekken. Het praktijknetwerk zal ook in gesprek gaan met (toekomstige) dierenartsen en afnemers. Daarnaast wordt een filmpje over dit onderwerp ontwikkeld om bijvoorbeeld makkelijk naar de politiek en de media te kunnen communiceren.

Op vier oktober 2013 stuurde staatssecretaris Dijksma een brief naar de Tweede Kamer waarin ze schrijft dat 'runderen natuurlijk moeten kunnen afkalven'. In overleg met beide stamboeken, LTO, en andere belanghebbenden is afgesproken dat de sector in januari 2014 een plan van aanpak moet presenteren om het routinematig gebruik van keizersneden terug te dringen. In eerste instantie zal de staatssecretaris beoordelen of ze dit plan perspectiefvol genoeg vindt en aan de hand daarvan beslissen of er nog steeds met deze twee rassen gefokt mag worden door fokkers die aangesloten zijn bij een erkend fokprogramma. In 2018 zal er een evaluatie plaatsvinden en bij onvoldoende voortgang kan de staatssecretaris alsnog overgaan tot verdere acties zoals een fokverbod. Het is dus uiterst belangrijk om een goed plan van aanpak te schrijven. De invulling van dit plan, ligt in eerste instantie bij de beide stamboeken. De stamboeken schrijven samen met LTO het plan van aanpak.

Begin december zijn er verschillende moties ingediend over het routinematig gebruik van de keizersnede in de vleesveesector. De motie van Helma Lodders (VVD) is aangehouden (nog niet goed-, of afgekeurd) en deze motie luidt: "*Gehoord de beraadslaging, constaterende dat de*

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland

regering voornemens is om op korte termijn maatregelen te nemen om de ingrepen in de veehouderij te verminderen, zoals het verbod op het koudmerken van koeien, het verbod op keizersnedes bij vleesrassen en het stoppen van couperen van staarten in de varkenssector; overwegende dat het te snel invoeren van een verbod op ingrepen in de veehouderij grote risico's heeft voor dierenwelzijn en dat dit kan leiden tot grote economische schade; overwegende dat sectoren zelf reeds ook de handschoen hebben opgepakt en plannen hebben gemaakt om ingrepen op een verantwoorde manier uit te faseren; verzoekt de regering, de voortgang van de maatregelen om te komen tot het verantwoord stoppen van ingrepen in de veehouderij te evalueren en de uitkomst hiervan mee te laten wegen bij het definitief invoeren van deze maatregelen, en gaat over tot de orde van de dag." Ondanks mogelijke goedkeuring of afkeuring van deze motie, moet er toch een plan van aanpak eind januari bij staatssecretaris Dijkema ingeleverd worden.

Invulling plan van aanpak, Johan van der Ven

Het bestuur en de foktechnische commissie van het stamboek Verbeterd Roodbont hebben voorafgaand aan de bijeenkomst nagedacht over de inhoudelijke bijdrage van Verbeterd Roodbont voor het plan van aanpak. Het is belangrijk om in het plan van aanpak geen cijfermatige doelstellingen te presenteren, maar intenties. Namens het stamboek Verbeterd Roodbont presenteerde Johan van der Ven de onderstaande acht punten die het stamboek in het plan van aanpak wil opnemen.

1. Alle bedrijven actief benaderen voor het meten van bekkenmaten. Vrouwelijke dieren vanaf 30 maanden en mannelijke dieren vanaf 24 maanden.
2. Stieren gebruiken die aanbevolen zijn voor dit project; waarvan foktechnische informatie van bekend is.
3. Zoveel mogelijk fokken met dieren met gunstige bekkenmaten.
4. Uit deze dieren (zie 3) verwachtingsvolle jonge stieren inzetten.
5. Jonge stieren inzetten met gunstige bekkenmaten.
6. Veelbelovende stieren voor natuurlijke dekking laten rouleren onder fokkers en sperma vangen en invriezen.
7. Meer bewustwording creëren bij de veehouders.
8. Mentaliteitsverandering bij dierenartsen.

Het meten van de bekkens is belangrijk omdat het inzicht geeft in de bekkenmaten van de veestapel. Het stamboek wil zo veel mogelijk gaan fokken met vrouwelijke dieren met een ruim bekken en met stieren waarvan foktechnische informatie bekend is en/of waarvan bekend is dat eerdere afstammelingen lichte kalveren zijn.. Het stamboek wil gaan samenwerken met de genenbank en de KI-verenigingen om hier afspraken over te kunnen maken. Meer bewustwording creëren bij de veehouder en een verandering van mentaliteit bij zowel veehouder als dierenarts zijn ook belangrijke onderdelen van het plan van aanpak. Veel veehouders zullen weer moeten leren wanneer een natuurlijke geboorte wel of niet kan. Opvoelen, de koe voldoende tijd geven en een goede afstemming tussen dierenarts en veehouder zijn hierbij van groot belang.

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland

Tijdens de bijeenkomst wordt ook de invloed van voer genoemd als een factor die invloed heeft op het gewicht en grootte van het kalf. Minder energetisch voer kan leiden tot een lichter kalf en kan daarmee eerder tot een natuurlijke geboorte leiden. Fokken op een korte draagtijd en het inkruisen met andere rassen worden ook genoemd als factoren die meer natuurlijke geboortes kunnen bewerkstelligen.

Conclusie

Het was een goede eerste regiobijeenkomst met een goede opkomst. De urgentie is duidelijk gemaakt en er is inhoudelijk gesproken over de invulling van het plan van aanpak. Het stamboek Verbeterd Roodbont zal de punten die tijdens de bijeenkomst naar voren zijn gekomen, intern bespreken. Het stamboek Verbeterd Roodbont zal voor het meten van bekkens door niet leden een passende invulling gaan zoeken.

*Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland*